

Instrukciós lapok a Nyugimeséhez

Miért is kell egy mese is a gyerekek megnyugtatósához?

Gyerekek és felnőttek egyaránt „lefagyással” reagálhatnak az extrém stresszhelyzetre, és sokszor tapasztalhatunk **dühös, agresszív** kiborulásokat is. Ezeknél a reakciónál az ún. hullóagy (agytörzs), az agyunk ösztönös reakciókat aktiváló része lép működésbe. A mesében ezért is jelenik meg egy gyík, **Guido** formájában, a stresszkezelésben segítséget igénylő.

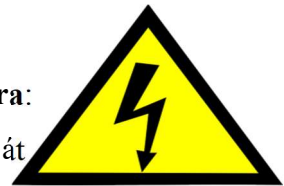

A **mesébe ágyazott játékos feladatokkal** a gyerekek a saját nyelvükön, aktívan tudnak segíteni Guidonak, és így saját maguknak is a feszültségük kezelésében.

A mese a gyermek működő aktív énjét mozgósítja és konkrét eszközöket ad a kezébe, ezzel együtt nem helyettesíti a traumák, mentális nehézségek kezelését szakemberrel.

Nulladik lépés: saját megnyugvásod legyen első helyen

Először, 0. lépésként, kedves mesélő felnőtt, **figyelj saját magadra**: ha tudsz, aludj, sírd ki magad, beszélj másik felnőttel, oszd meg a saját bizonytalanságodat, feszültségedet, félelmeidet, hogy ezek már ne az általad segített gyerekekre rakódjanak rá.

Vedd figyelembe, hogy **ami megjelenik a mesekönyvben, az neked is segítség**, rád is jó hatással lehet. Ami tehát ebben a mesében szerepel, azt saját magadon, a felnőtt módokat megtalálva is alkalmazhatod, így már a te saját élményeddel gazdagodva tudod megmutatni a gyermeknek, hogy milyen hasznos eszközöket kap a saját feszültségkezeléséhez, a saját maga megnyugtatósához.

Csak annyit és úgy vállalj, amennyi számodra belefér - Te ismered a legjobban a saját mentális, érzelmi, pszichés terhelhetőségedet.

Kikhez szól a füzet?

Ez a foglalkoztató füzet alapvetően ovis kortól kamaszkorig, **kb. 4-14 éves gyerekeknek** készült, de mindenki megtalálhatja a számára legjobban ható feszültségkezelő módszert.

Az **eltérő fejlődésű gyerekeknek** is ajánljuk, hiszen ez egy nagyon jó kapcsolódási felület lehet az önkéntes segítő / szülő - gyermek között.

A kezdedben van a foglalkoztató füzet, hogyan is használd?

A mesében megjelenő **stresszkezelő gyakorlatokat jóízű kísérleteknek** tekintsetek. Kitapasztalhatjátok a gyermekedhez leginkább passzoló módokat.

Lehet, hogy az egyik helyzetben a rajzolás, a másikban a légzésgyakorlat az, ami segít csökkenteni a feszültséget bennünk, de ha mindegyiket kipróbáljuk, van róluk saját élményünk, könnyebben tudjuk kiválasztani a számunkra és az adott helyzetre megfelelőt.

Milyen körülmények között használd?

Azért, hogy igazán jól hasson ez a feszültségkezelő eszköz, és már a kipróbálás, elsajátítás is jó élmény legyen, érdemes a lehető **legnyugodtabb környezetben** sort keríteni rá. Legyen rá **elegendő idő**, kb. 20-30 nyugodtabb perc, nyugodtabb légkör.

Frusztrált állapotban kevésbé tudunk koncentrálni bármire is, emiatt érdemes olyan hangulatban, érzelmi állapotban belekezdeni, amikor **elérhető és bevonható** a gyermek.

És most jöjjön néhány további tipp, hogy **hogyan alkalmazzuk a foglalkoztató füzetet**, és mi az, ami kerülendő:

- tartsuk szem előtt, hogy ez egy könnyed mese, ami által **közös élményt** szerezhetünk a gyermekkel
- **engedjük meg**, hogy a gyerekünknek ne legyen kedve a meséhez, lehet, hogy éppen most nem nyitott rá, térjünk vissza máskor
- **csináljuk a gyerekekkel együtt** az egyes feladatokat: lélegezzünk, feszítsük meg az izmainkat mi magunk is!

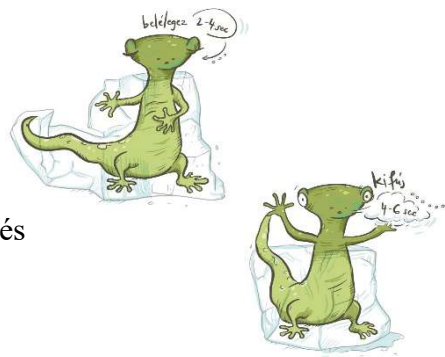
- **ne erőltessd** a foglalkoztató füzet használatát, a gyerekek az „itt és mostban” élnek, ha épp szaladgálna vagy a plüssével játszana, akkor engedjük ezt meg neki
- **ne ragaszkodjunk** az egész füzetet egyszerre megcsinálni, többször is elő lehet venni
- **ne javítsd ki**, ha valamit nem úgy csinál, ahogy te elképzelted / szeretted

- minden **gyakorlás** kérdése, az itteni technikáknak is adjunk időt, gyakoroljuk, térjünk rá vissza
  - adjunk **megerősítő visszajelzést** a kisebb viselkedésekről is: „örülök, hogy élvezed a közös mesélést”, „milyen jó látni, ahogy elmélyedsz a feladatban”, „látom, hogy nagyon figyelsz te is a légzésedre”
- volna vagy ahogy a foglalkoztató füzetben szerepel
- **ne várd**, hogy rögtön jól használja az elemeket, vagy hogy kifejezze a hálóját

A mesében szereplő konkrét gyakorlatok instrukciói

1. hasi légzés (ismételjük 3-5x):

- mély belégzés, miközben megemelkedik a has, majd hosszan fújjuk ki a levegőt
  - a kilégzés legyen hosszabb, mint a belégzés
  - a belégzés 2-4 másodperc legyen
  - a kilégzés 4-6 másodperc legyen
- állítsuk le, ha túl gyorsan, erőltetetten veszi a levegőt, majd próbáljuk újra, ha egyenletessé vált a lélegzete – legyen lehetőség a gyakorlásra
- *amire pozitívan hat ez a gyakorlat:* a hosszú kilégzés tudatos használata az agynak „nyugi parancsot ad”; egy konkrét dologra koncentrálok, fókuszálok, eltávolodást biztosít az adott megterhelő helyzettől, miközben egy olyan eszközt ad a kezembe, amit kontrollálni tudok

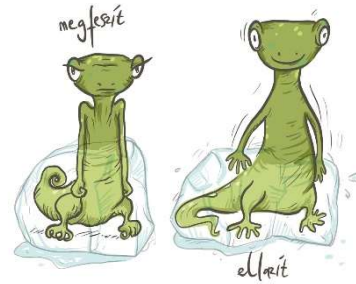
2. lufi fújás az imagináció eszközével:

- képzelj el, hogy minden egyes hosszú kilégzésnél egy lufit fújsz egyre nagyobbra és nagyobbra, miközben a feszültséget is kifújod a testedből
- a gyakorlat után megkérhetjük, hogy mondja el minél részletesebben, hogy pl. hova repíti őt a lufi, milyen volt neki a repülés, írja le minél részletgazdagabban a lufit (pl. szín, anyag, nagyság stb.)
- kérdés közben kerüljük az eldöntendő kérdéseket
- *amire pozitívan hat ez a technika:* gondolatban elengedni képi, képzeleti eszközökkel a feszültséget

3. progresszív izomrelaxáció (ismételjük 3-5x):

- izmok megfeszítése – ellazítása, végig mehetünk a különböző testrészeinken, ha a gyerek is nyitott erre (pl. arc, váll, hát, karok-kezek, has, lábak stb.)
- játsszátok el közösen, mutasd meg neki, hogyan is kell, próbálgassátok többször
- *amire pozitívan hat ez a gyakorlat:* izomlazítás a tudat segítségével - a lazításra való rátanulás, az izomfeszítés-lazítás közötti különbség kipróbálása, annak megtanulása, hogy hogyan tudja a stresszhelyzetekben megfeszült izmait tudatosan ellazítani, amivel a saját megnyugtatóért is sokat tud tenni

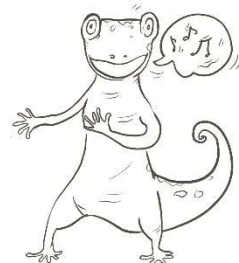
4. firkalás:

- bármilyen rajz- / íróeszköz (toll, ceruza, zsírkréta, filctoll stb.) használható
- egy vagy több szín használata is rendben van
- plusz lapot is adhatunk neki, ha nagyon belejön a firkalásba, és utána bármit csinálhat a lappal (kiszakadásig firka, széttépés stb.), a lényeg, hogy jöjjön ki a feszültség (erre hat pozitívan ez a gyakorlat)
- *amire pozitívan hat ez a gyakorlat:* a feszültség kiadása, levezetése kézen keresztül

5. színezés + éneklés:

- használjátok bátran ezeket az eszközöket is
- minél színesebb, minél egyedibb lesz a kép, annál jobb
- bármilyen saját kedvenc dal, jó emlékeket felidéző ének jó, de olyat is kereshettek, ami mindkettőtök nyelvén elérhető
- *amire pozitívan hat ez a gyakorlat:* szájon keresztüli feszültséglevezetés, a félelemközpont „kiiktatása” - félni és énekelni nem lehet egyszerre; megnyugtató és élvezetes közös élmény szülővel, rokonnal, önkéntessel

Lezárás

A mese elolvasása, megbeszélése, valamint a gyakorlatok kipróbálása, elsajátítása után bármikor elővehetőek, mozgósíthatóak az akkori tapasztalatok, visszacsatornázhatóak az élmények a későbbi esetleges stresszhelyzetekbe vagy krízishelyzetekbe (pl. elesik, összeveszik valakivel, költözés, iskolaváltás). Nyugodtan bátorítsuk arra a szülőket, hogy a későbbiekben is emlékeztessék és bátorítsák a gyerekeket a mesében szereplő feszültségcsökkentő eszközök használatára. Pl. „Adok neked egy kis időt, hogy valamelyik gyakorlatot elővedd, újra megcsináld. Én itt vagyok, hogy segítssek, támogassalak, meghallgassalak.”

A füzet utolsó részében pedig olyan szervezetek, hasznos linkek szerepelnek, amiken segítő szervezetek, szakemberek elérhetőségeit, illetve más szakemberek által összeállított, mentális egészséget támogató programok, anyagok elérhetőségeit találjátok. Használjátok bátran!

További hasznos szervezetek, linkek, anyagok:

- ★ Lélekkel az Egészségért Alapítvány Sulinyugi programja: <http://www.sulinyugi.hu/>
- ★ Pszi Pont: <https://pszi.hu/>
  - önkéntes pszichológiai segítők az ukrainai menekültek számára
- ★ UNICEF jogsegély: jogsegely@unicef.hu
- ★ Kék Vonal Gyermekkrízis Alapítvány: <https://www.kek-vonal.hu/index.php/hu/>
- ★ Ifjúsági Lelki Elsősegély: 137-00, hétköznaponként este 5 és 9 óra között elérhető
- ★ Országos gyermekvédő hívószám: +36 80 21 20 21 (a nap 24 órájában ingyenesen hívható);
<https://szgyf.gov.hu/1747-gyermekvedo-hivoszam>
- ★ Hintalovon Alapítvány: <https://hintalovon.hu/>
- ★ Magyar Lelki Elsősegély Telefonszolgálatok Szövetsége: <https://sos116-123.hu/>
  - segélyszámok (ingyenesen hívhatók): 116-123 (0-24h), +36 80 810-600
  - e-mail: sos116123@gmail.com (72 órán belül válaszolnak)
  - Skype-os lehetőség a honlapon elérhető, hétfőtől péntekig 17-01 óráig
- ★ Ökumenikus Segélyszervezet: <https://segelyszervezet.hu/anonimtanacsadas>
- ★ NANE - Nők a Nőkért Együtt az Erőszak Ellen Egyesület: <https://nane.hu/>
  - NANE segélyvonal: +36 80 505 101 (hétfő, kedd, csütörtök és péntek: 18-22 óra; szerda 12-14 óra között)
  - online chatsegély szerdánként 16-18 h között
- ★ Krízis- és pszichiátriai ambulanciák:
  - Péterfy Kórház, Pszichiátriai Osztály és Krízisintervenció: +36 1 322 1896
  - SOTE Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika: +36 20 663 2247
  - Jahn Ferenc Dél-pesti Kórház és Rendelőintézet, Pszichiátriai Gondozó: +36 1 289 6200/1489-es mellék
- ★ Áldozatsegítő Központ: <https://vansegitseg.hu/>; +36 80 225 225 (0-24 órás segélyvonal)
- ★ Napfogyatkozás Egyesület: <https://gyaszportal.hu/>
- ★ Gyászfeldolgozás Módszer: <https://gyaszfeldolgozasmodszere.hu/>

További ukrán nyelvű segítő anyagok:

- ★ https://www.unicef.org/ukraine/media/5526/file/relax_for_children.pdf
- ★ <http://ipz.org.ua/wp-content/uploads/2017/10/dity2.pdf>
- ★ <http://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/44615/9786176150787-ukr.pdf?sequence=72>